

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 13P/58/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3615203808
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marianna Hašková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2016:3615203808.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza, sudkyňou Mgr. Mariannou Haškovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: L. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., Q. č. XXX/XXX, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky X. Truchlej, nar. XX.XX.XXXX, bytom I., Q. č. XXX/XXX a otca Y. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., o návrhu otca na zníženie výživného na maloleté dieťa, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti na maloletú L. M., nar. XX.XX.XXXX z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom doručeným Okresnému súdu Partizánske dňa 02.07.2015 sa otec maloletej L. domáhal zníženia vyživovacej povinnosti na maloletú zo sumy 60,- eur na minimálnu čiastku, resp. úplné oslobodenie od tejto povinnosti. Poukázal na to, že je po výkone trestu odňatia slobody, je nezamestnaný, nemá žiaden príjem. Uviedol, že poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 33,10 eura a vykonáva prácu na dohodu v sume 30-40,- eur mesačne. Tento príjem mu nepostačuje na plnenie si vyživovacej povinnosti voči maloletej L. a aj na zabezpečenie jeho základných potrieb. Žije v spoločnej domácnosti s priateľkou a je odkázaný na pomoc rodičov a priateľky.

Matka sa k návrhu otca vyjadrila písomným podaním zo dňa 04.11.2015, v ktorom nesúhlasila s návrhom otca, pričom poukázala na to, že výdavky na maloletú L., ktorá začala študovať na SŠ v F. U., odbor bytový dizajn, sú omnoho vyššie ako je vyživovacia povinnosť otca vo výške 60,- eur mesačne. Poukázala na výdavky maloletej L., ktoré predstavujú náklady na ubytovanie v sume 25,- eur mesačne, strava na internáte a v škole v sume 75,- eur mesačne, cestovné 30,- eur mesačne, výdavky na školské potreby v sume 50,- eur mesačne. Ďalej poukázala na to, že je na rodičovskej dovolenke s dvojročnou dcérou, ktorú má s partnerom, a preto jej príjem predstavuje len rodičovský príspevok v sume 203,20 eura a rodinné prídavky na dve deti v sume 47,04 eura. Uviedla, že aj maloletá L. je odkázaná na pomoc jej partnera, ktorý začal pracovať ako SZČO v W., pričom to nie je jeho povinnosť, najmä keď jej otec je mladý, zdravý a môže sa riadne zamestnať. Uviedla, že otec o maloletú L. neprejavuje žiaden záujem. Vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 13.01.2016 zotrvala na svojom stanovisku a poukázala na to, že odkedy bol otec maloletej L. prepustený z výkonu trestu, niekedy vo februári 2015, riadne platí výživné vo výške 60 eur mesačne. Stalo sa len jeden mesiac, že neuhradil výživné. Uviedla, že má vedomosť o tom, že otec žije s priateľkou a jej dvoma maloletými deťmi, o ktoré sa riadne stará a aj riadne pracuje a dosahuje riadne príjmy. Poukázala na to, že otec je tuhý fajčiar a má vysokú spotrebu cigariet. Je zrejmé, že musí mať dostatočné príjmy, aby sa vedel starať o novú rodinu a zároveň aj míňať na cigarety. Tvrdila, že otec riadne pracuje a dosahuje riadny príjem, z ktorého je schopný platiť stanovené výživné v naposledy určenej výške 60 eur. Dcéra sa s otcom nestretáva a ani nie sú v kontakte.

Kolízny opatrovník k veci uviedol, že zníženie výživného nie je v záujme maloletej L., nakoľko začala navštevovať 1. ročník SŠ v odbore bytový dizajn, s čím sú objektívne spojené zvýšené výdavky na zabezpečenie jej potrieb. Mal za to, že od poslednej úpravy výživného došlo k výraznému nárastu nákladov spojených so štúdiom maloletej L. na SŠ v F. U., ktoré sú spojené s úhradou nákladov za internát, stravu a školských potrieb. Poukázal tiež na to, že otec sa o dcéru nezaujíma a nad rámec stanoveného výživného nič neprispieva.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to najmä s: návrhom, sobášnym listom, rozhodnutím ÚPSVaR Partizánske zo dňa 20.05.2015, lustráciou matky v Registri obyvateľov, lustráciou mal. Simony v Registri obyvateľov, lustráciou v databáze súdov, postúpením veci z dôvodu miestnej príslušnosti z OS Partizánske na OS Prievidza zo dňa 31.07.2015, oznámením mesta Partizánske zo dňa 21.08.2015, lustráciou otca v Registri obyvateľov, lustrácia otca v Sociálnej poisťovni, úradným záznamom, uznesením OS Prievidza zo dňa 26.10.2015 č. k. 13P/58/2015-27, lustráciou matky v Sociálnej poisťovni, lustráciou otca v Sociálnej poisťovni, vyjadrením otca zo dňa 03.11.2015, potvrdením o poberaní dávky v hmotnej núdzi za rok 2015, potvrdením ÚPSVaR Partizánske zo dňa 02.11.2015, mzdovým listom otca, potvrdením k dani z príjmov, vyjadrením matky zo dňa 04.11.2015, potvrdením zamestnávateľa matky, ospravedlnením otca zo dňa 14.11.2015, správou ÚPSVaR Prievidza zo dňa 06.12.2015, spisom OS Prievidza sp. zn. 9P/26/2015 a z neho najmä uznesenie OS Prievidza zo dňa 24.07.2015 č. k. 9P/26/2015-35, ktorým bolo konanie zastavené a ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 07.10.2015, spisom OS Prievidza sp. zn. 14P/22/2013 a z neho najmä rozsudok OS Prievidza zo dňa 10.01.2014 č. k. 14P/22/2013-51, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.09.2014 v spojení s rozsudkom KS v Trenčíne zo dňa 18.09.2014 č. k. 19CoP/24/2014-73 a ostatným obsahom spisu. Na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 10.01.2014 č. k. 14P/22/2013-51, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.09.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 18.09.2014 č. k. 19CoP/24/2014-73, bola zvýšená vyživovacia povinnosť otca na maloletú L. na sumu 60,- eur mesačne s účinnosťou od 01.07.2013 k rukám matky. Tým došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 24.10.2007 č. k. 10P/601/2007-23 vo výroku o výživnom.

V čase poslednej úpravy výživného maloletá L. mala 14 rokov a ukončila 8. ročník základnej školy. Zároveň navštevovala Základnú umeleckú školu dramatický odbor, kurzy hry na gitare, pričom výdavky maloletej L. predovšetkým predstavovali výdavky spojené so školskou dochádzkou, náklady na oblečenie, obuv, stravu a náklady spojené so zdravotnou starostlivosťou, keďže maloletá trpí astmou a alergiou. Matka bola na materskej dovolenke s maloletou dcérou X., nar. XX.XX.XXXX, pričom poberala dávku vo výške 270,- eur. Bývala v jednej domácnosti s partnerom, maloletou L. a maloletou X., pričom náklady na domácnosť predstavovali sumu 410,- eur, ktoré uhrádzala spoločne s partnerom. Otec bol v tom čase vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu mal končiť v máji 2017, prípadne podmieneným prepustením v roku 2015. Otec bol vo výkone trestu pracovne zaradený, kde dosahoval priemerný čistý mesačný príjem 141,63 eur, pričom po zrážke úhrad na trovy výkonu trestu mu zostávala priemerne suma 68,52 eura,

Matka maloletej L. je aj v súčasnosti na rodičovskej dovolenke s maloletou dcérou X., nar. XX.XX.XXXX a poberá len rodičovský príspevok v sume 203,20 eura a rodinné prídavky na dve maloleté dcéry v sume 47,04 eura. Partner matky, T. U., ktorý je otcom maloletej X. U., nar. XX.XX.XXXX, pracuje ako SZČO v Nemecku a na nákladoch domácnosti sa podieľajú spoločne.

Otec maloletej L. podľa oznámenia Úradu práce sociálnych vecí a rodiny T. zo dňa 02.11.2015 je v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 01.04.2015 a jeho evidencia naďalej trvá. Poberá dávky v hmotnej núdzi priemerne vo výške 31,84 eura. Otec pracuje na základe dohody o vykonaní práce vo firme K. C. J., kde dosiahol priemerný čistý mesačný zárobok za obdobie od marca 2015 do septembra 2015 vo výške 39,76 eura. Otec sa z účasti na pojednávaní ospravedlnil a zotrval na svojom návrhu a jeho dôvodoch. Od februára 2015 si otec riadne plní vyživovaciu povinnosť v sume 60,- eur mesačne, okrem jedného mesiaca, ktorý nezaplatil. Dlh má len na zameškanom výživnom vo výške cca 750,- eur.

Maloletá L. má takmer 16 rokov a v školskom roku 2015/2016 začala navštevovať SŠ v F. U., odbor bytový dizajn. Matka uhrádza za ubytovanie na internáte sumu 25,- eur, za stravu na internáte a v škole sumu 75,- eur mesačne a cestovné v sume 30,- eur mesačne. Okrem toho má zvýšené výdavky na nákup školských potrieb súvisiaci so študovaným odborom bytový dizajn, čo mesačne predstavuje aj sumu 50,- eur. Ďalšie výdavky predstavujú bežné výdavky na oblečenie, obuv, hygienické potreby, či mimoškolské aktivity. Otec sa s maloletou L. nestretáva a ani nijakým iným spôsobom sa nepodieľa na jej výchove, či starostlivosti okrem platenia výživného v sume 60,- eur mesačne.

Podľa § 62 ods. 1 ZR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 ZR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 veta prvá ZR pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods. 5 ZR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 ZR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 3 OSP, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 163 ods. 2 OSP, rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Predpokladom na zmenu právoplatného súdneho rozhodnutia o výživnom je výrazná zmena okolností, ktoré boli predpokladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného ako v čase predchádzajúceho, tak i nového rozhodnutia, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Pre zmenu právoplatného rozhodnutia vo veci výživného na maloleté dieťa je nevyhnutné preukázať určitú kvalifikovanú zmenu pomerov, tak na strane rodičov, ako aj na strane maloletého dieťaťa. Nestačí len úvaha o tom, či doterajšie výživné je primerané, pretože inak by išlo o neprípustnú reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Táto zmena pomerov musí byť jasne špecifikovaná a vykonaným dokazovaním jednoznačne preukázaná. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne (okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného) alebo objektívne (vývojom životných nákladov podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine).

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že v danom prípade nedošlo ku kvalifikovanej zmene pomerov, ktorá by z objektívnych, či subjektívnych dôvodov odôvodňovala zníženie vyživovacej povinnosti otca na maloletú dcéru L. Posledná úprava výživného bola pred 2,5 rokmi. Od uvedeného času nedošlo k zmene pomerov tak na strane maloletej L., ako aj na strane matky, či otca, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného na maloletú L. zo strany otca. Ba naopak, výdavky maloletej L. od poslednej úpravy výživného vzrástli, keďže začala študovať SŠ v F. U., odbor bytový dizajn, s ktorým sú objektívne spojené zvýšené výdavky na zabezpečenia bývania, stravy, cestovného, či školských pomôcok. Keďže na strane matky, v ktorej starostlivosti sa maloletá L. nachádza, ešte poklesol príjem a poberá len rodičovský príspevok a rodinné prídavky na dve maloleté deti, nie je ani na strane matky daný dôvod pre zníženie vyživovacej povinnosti otca na maloletú dcéru L.. Otec žiada zníženie výživného z toho dôvodu, že je po podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody vo februári 2015 nezamestnaný a ako uchádzač o zamestnanie je evidovaný od 01.04.2015 aj naďalej. Otec je zamestnaný len na dohodu o vykonaní práce u K.. C. J., kde dosahuje priemerný čistý mesačný zárobok

vo výške 39,76 eura a poberá aj dávku v hmotnej núdzi v priemernej sume 31,84 eura mesačne. Teda podľa potvrdení dosahuje mesačný príjem v sume 71,60 eura. Vyživovaciu povinnosť na maloletú L. v sume 60,- eur mesačne si podľa vyjadrenia matky riadne plní a od februára 2015 nezaplátil na výživnom len jeden mesiac. V čase poslednej úpravy výživného bol vo výkone trestu odňatia slobody, kde dosahoval po odrátaní všetkých výdavkov na výkon trestu priemerný čistý mesačný príjem v sume 68,52 eura, teda obdobný príjem ako má v súčasnosti oficiálne prezentovaný príjem. Súd konštatuje, že oproti výkonu trestu odňatia slobody má tú výhodu, že si sám môže aktívne vyhľadávať takú prácu, ktorá by umožnila lepšie pokryť jeho osobné výdavky a aj jeho vyživovaciu povinnosť na maloletú L.. Súd tiež poukazuje na to, že otec má čoskoro 37 rokov, je zdravý a nijakým spôsobom nie je obmedzená jeho schopnosť vlastnou činnosťou zabezpečiť si príjem. Aj keď je poberateľom dávky v hmotnej núdzi, má uzavretú aj dohodu o vykonaní práce, kde zrejme dosahuje vyšší príjem, resp. dosahuje aj neoficiálny príjem, ako je ten ktorý dokladoval potvrdením od zamestnávateľa. Súd má za to, že je v rozpore s logikou, aby otec za prácou precestoval z miesta trvalého bydliska (T.) do miesta výkonu práce (Krušovce), čo je cca 20 km, viac, ako by v samotnej práci zarobil. Keďže v Slovenskej republike platí úprava minimálnej mzdy (zákon č. 663/2007 Z. z.), ktorej výška bola na rok 2015 stanovená na 380,- eur mesačne (nariadenie vlády č. 297/2014 Z. z.) a na rok 2016 v sume 405,- eur mesačne, súd vychádzal pri posudzovaní primeranosti doteraz určeného výživného práve z výšky minimálnej mzdy, ktorú by minimálne zarábal otec, keby sa riadne zamestnal. Vzhľadom na zlepšenie makroekonomickej situácie na Slovensku a nárast voľných pracovných miest, dospel súd k záveru, že keby sa otec chcel riadne zamestnať, tak by sa mohol zamestnať, pričom by zarábal minimálne minimálnu mzdu. Otec maloletej L. podľa vyjadrenia matky býva u svojej priateľky, ktorá má dve maloleté deti, o ktoré sa riadne stará, hoci nemá voči nim žiadnu vyživovaciu povinnosť. Zo všetkých uvedených dôvodov musí byť v objektívnych možnostiach a schopnostiach otca platiť doteraz stanovené výživné na maloletú L., nakoľko vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom má prednosť inými, nie nevyhnutnými výdavkami rodiča. Otec sa o maloletú L. nezaujíma a nepodieľa sa na jej výchove žiadnou inou formou, ako tým, že si súdom stanovenú povinnosť riadne plní. Zo všetkých uvedených dôvodov súd konštatuje, že nie sú splnené zákonné predpoklady na zníženie vyživovacej povinnosti otca na maloletú L..

Na základe vyššie uvedeného a s ohľadom na ustanovenie § 78 ods. 1, 3 a § 62 ods. 5 zákona o rodine dospel súd k záveru, že návrh otca nie je dôvodný, a preto jeho návrh na zníženie výživného na maloletú L. M., nar. XX.XX.XXXX v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a) OSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, na Okresný súd Prievidza. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.